

Arven fra amterne til kommunerne

Jens Kr. Ørnskov

Vejcenterchef, Vejcenter Syddanmark, Vejdirektoratet

Civilingeniør

Teglgårdsparken 102

5500 Middelfart

Tlf 72442710, E-mail: jkoe@vd.dk

Jens Kr. Ørnskov har gennem mange år beskæftiget sig med projektering, udbud, tilsyn, eftersyn og administration af broer, dels som rådgiver og dels som driftschef i Ribe amt og nu som Vejcenterchef.

I forbindelse med kommunalreformen er der pr. 1. januar 2007 overdraget ca. 8.000 km. amtsveje med ca. 1.800 broer til de nye kommuner. Der knytter sig en række særlige forhold til disse broer.

I indlægget foretages sammenligninger mellem de tidligere kommunebroer og de overdragede amtsbroer med hensyn til administration, teknik og økonomi. Endelig giver den tidligere Driftschef i Ribe Amt nogle gode råd omkring den fremtidige forvaltning af den samlede bromasse i kommunerne.

Flere og større broer

De tidligere kommunale vejbroer er i gennemsnit ca. 120 m² og de overdragne amtsbroer er tilsvarende 200 m². Kommunerne har også fået en række store og specielle bygværker, herunder f.eks. buebroer (Munkholmbroen), klappbroer (Egernsund broen) og sluser (Hvidesande), samt en række bygværker der ligger på strækninger med relativ stærk trafik og væsentlige omvejskørsler - og påfølgende store trafikantgeneudgifter - hvis disse bygværker må lukkes p.g.a. reparationsarbejder. Ved f.eks. Tarphagebroen over Varde Å på Rute 463 vil trafikantgeneudgifterne blive ca. 200.000 kr. i døgnet såfremt broen lukkes.

Amtsbroerne har en god tilstand, men stort efterslæb i kommunerne

Der ligger en betydelig opgave i at bringe de tidligere kommunebroers tilstand op på amtsbroernes niveau! Vejdirektoratet har i forbindelse med generaleftersyn i 2006 af de broer, der er overgået til staten, konstateret at gennemsnitstilstandskarakteren er 1,26 og det må antages, at de broer der er overgået til kommunerne har samme tilstand. Dette tal skal sammenlignes med gennemsnitkarakteren for de tidligere kommunale broer, som er 1,64, jf. [1].

Denne forskel dækker over et betydeligt efterslæb. I Vejdirektoratet har man tidligere vurderet at det koster ca. 1 mio.kr. at gøre en bro's tilstandskarakter én karakter bedre. Hvis man korrigerer for at Vejdirektoratets broer i gennemsnit er større en kommunebroerne og multiplicerer med det samlede broareal i kommunerne, samt forskellen mellem 1,64 og 1,26 får man, at kommunerne skal bruge af størrelsesordenen 400-500 mio.kr. for at nå op på tilstandsniveauet for de tidligere amtsbroer.

Systematik i broforvaltningen – Sig til og sig fra i tide!

Foredragsholderen fokuserer herefter på en systematik der kan anvendes for at tiltrække penge til bygværkerne - og "holde hus" med pengene - i et samfund med mange behov. Systematikken omfatter behovsregistrering/eftersyn, prioritering/konsekvensvurdering, design og udbud, udførelse og tilsyn samt opfølgning af databaser/arkiv.

Endelig vil foredragsholderen afslutte foredraget med at påpege, at processen bør starte med en omhyggelig behovsregistrering efterfulgt af en konsekvensvurdering såfremt penge ikke bevilges – mottoet kunne være: Sig til og sig fra i tide!

[1] SAMKOM, Broindeks pr. april 2004, Kommunalteknisk Chefforening og Vejdirektoratet.